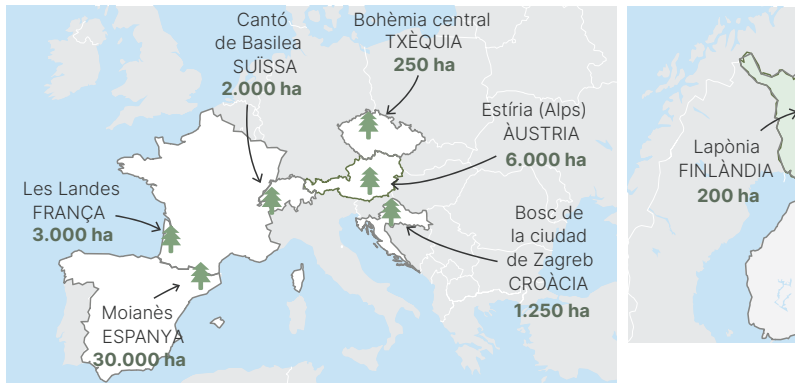

PROVES DE TALES D'ARBRES CONTRA GRANS INCENDIS

teix entre moltes persones que ostenten una petita part de cada bosc», precisa Baiges. Per aquesta raó, el Centre de la Propietat Forestal va decidir crear una taula de treball en què participessin tants actors com fos possible. Propietaris com Masferrer i representants del sector ambiental com Clapers (la seva presència a la finca evidència la transversalitat del pla) es reuneixen juntament amb ramaders, científics, bombers i tècnics de la Generalitat per consensuar quines accions dur a terme.

Convèncer tothom, no obstant, no ha sigut senzill. Al Moianès conviuen propietaris amb una llarga tradició de gestió forestal, altres que amb prou feines intervenen en les seves finques i alguns que han heretat recentment els terrenys i es mostren «més

Les tales busquen adaptar els boscos a la realitat climàtica i poder frenar focs cada vegada més potents

oberts» a provar noves fórmules. «També hi ha els que són més reticents i prefereixen esperar i veure quins resultats obtenen els veïns abans de prendre una decisió», diu Masferrer.

El projecte busca anticipar-se a possibles conflictes que tradicionalment han acompanyat moltes tales. En ocasions, un propietari decideix intervenir a la seva finca i una entitat ecologista crítica després el resultat. «Si s'integren totes les veus, podem avançar-nos a aquests problemes i trencar la polarització, creant espais de diàleg», prossegueix.

Figura pròxima

«Costa, però a poc a poc va canviant la manera d'entendre com s'ha de tractar el bosc», defensa Baiges. A la comarca, hi ha algunes agrupacions de propietaris que han optat per escoltar. «Hi ha propietaris pioners, amb ganes de treballar el bosc des d'aquesta nova mirada», assenyala Mercè Vilardosa, una figura clau en aquest procés. Vilardosa és la tècnica forestal assignada a la comarca.

Un equip de bombers neerlandesos s'entrenen a Catalunya per combatre incendis extrems. L'equip, la presència del qual impulsa la Unió Europea, porta a terme treballs manuals de rematada de perímetres i està a punt per actuar en focs actius.

«Aquí aprenem a afrontar el que ens ve»

G. C.
Data

Un grup de 23 bombers neerlandesos avança amb eines manuals pel perímetre d'un incendi forestal ja controlat, a Pontils (Conca de Barberà). «La calor és sufocant», diu un d'ells, que assegura que a Catalunya el volum de treball és «incomparable» amb l'habitual als Països Baixos.

L'esquadró, que el dia abans ha estat rematant punts calents del foc de Sentmenat (Vallès Occidental), es dedica a obrir una franja sense vegetació al voltant de les zones cremades i a evitar que una brasa oculta reactivi l'incendi i el torni al bosc.

La presència del grup s'entén a través del Mecanisme Europeu de Protecció Civil. Després que Catalunya sol·licités a Europa ajuda preventiva davant la previsió d'un estiu complicat, el grup ha arribat per integrar-se en les tasques dels bombers i guanyar experiència sobre l'abordatge a un tipus de focs freqüents al Mediterrani i que cada vegada serà més freqüent al seu país.

«Són aquí per intervenir en incendis actius i treballs de rematada com aquest», explica Martí Rosell, subinspector dels Bombers. Tot i així, la seva especialitat, com s'evidencia aquesta setmana, són les eines manuals, un dels elements que formen part d'una estratègia que Catalunya combina mitjans

Part de l'esquadró, aquesta setmana, a Pontils.

aeris, les línies d'aigua, la maquinària pesada i foc tècnic. «La seva col·laboració permet alliberar camions i mangueres per atendre nous avisos», afirma Rosell.

Nous escenaris

Brian Verhoeven, un dels bombers desplaçats, assegura que, a més de servir de suport, la seva estada funciona com una escola. «Als Països Baixos els focs solen ser menys extensos i els controlen amb camions i helicòpters», explica.

Però aquest escenari comença a canviar. «A finals d'abril vam patir el pitjor episodi d'incendis forestals que es recorda al nostre país: un dels focs va

avançar a alta velocitat i va generar focs secundaris i amb un comportament desconegut fins ara per a nosaltres», recorda Verhoeven.

«Malgrat que el relleu aquí no té res a veure amb el de la nostra terra, on el paisatge és pla, veiem focs d'intensitat cada vegada més potents», adverteix. Segons Verhoeven, el principal ensenyament del model català és la capacitat de «pensar per endavant» en l'espai i en el temps. «Abans d'actuar, els equips es plantegen quatre preguntes: què vol fer el foc, què pot arribar a fer, què volen fer els bombers per frenar-lo i què poden fer amb els mitjans disponibles». ■

Com que la seva feina consisteix a acompanyar els propietaris, escoltar els seus problemes i donar possibles solucions, els propietaris confien en ella: «No és algú que vingui de fora sinó una persona pròxima que coneix el territori».

A la finca de Masferrer, els responsables de Transformit han assajat diverses fórmules. En una de les zones s'ha retirat gairebé tota la fusta morta. En una altra, situada una mica més amunt, es pot veure com s'ha optat per deixar troncs de dimensions considerables, necessaris perquè insectes, bolets, aus i petits mamífers trobin aliment i refugi. En un tercer espai s'ha aplicat una «solució intermèdia»: part de la fusta s'ha extret i una altra s'ha conservat.

La comparació entre aquestes parcel·les permetrà avaluar com

«Aquests projectes són imprescindibles per veure les possibilitats que ofereix el bosc», diu un investigador

evoluciona cada una, quin tractament afavoreix més la biodiversitat, quin redueix millor el risc de propagació d'un incendi i com respon el bosc a futurs episodis de sequera. Josep Maria Espelta, investigador del CREA (Centre d'Investigació Ecològica i Aplicacions Forestals), mentre passeja per una de les parcel·les, llança una reflexió: «Aquest tipus de projectes són imprescindibles per millorar la gestió forestal i demostrar les possibilitats que ofereix el bosc». No es tracta únicament d'extreure fusta, sinó de comprovar sobre el terreny quines actuacions ajuden a crear masses forestals més resistents.

Asier Larrañaga, membre del GRAF (Grup d'Actuacions Forestals) dels Bombers de la Generalitat, recorda que els incendis més perillosos avancen amb especial intensitat quan troben grans extensions contínues de vegetació i combustible: «Mantenir boscos gestionats és clau perquè els bombers tinguem oportunitats de feina quan es declara un incendi». ■

Zowy Voeten